

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Příplatky do ostatních kapitálových fondů kapitálových společností

Autorka se v níže uvedeném článku zabývá právní úpravou příplatků mimo základní kapitál kapitálových společností, obsažené v zákoně č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen „zákon o obchodních korporacích“ nebo „ZOK“), včetně uvedení některých zásadních změn oproti dosavadní právní úpravě obsažené v zákoně č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník (dále jen „obchodní zákoník“).

Poskytnutím příplatku mimo základní kapitál společnosti, tj. do ostatních kapitálových fondů, se efektivně zvyšuje vlastní kapitál dané společnosti, aniž by tím docházelo k posílení postavení společníka. Proces poskytnutí kapitálového vkladu (příplatku) je výrazně jednodušší než proces zvýšení základního kapitálu společnosti, proto se v praxi uplatňuje velmi často. Dle dosavadní právní úpravy v obchodním zákoníku byl nicméně tento jednoduchý proces spojen s určitými obtížemi, a to zejména s nákladností tohoto procesu, kdy pro souhlas jediného společníka/valné hromady se vkladem do ostatních kapitálových fondů byla zákonem stanovena povinnost vyhotovit notářský zápis, za jehož pořízení byl stanoven procentuální poplatek z výše příplatku. Tento poplatek pak u několika milionových příplatků společníků narostl častokrát do nezanedbatelné výše. Dalším významným problémem dosavadní právní úpravy byla spornost možnosti poskytnutí nepeněžitého příplatku v případě dobrovolného příplatku společníka a jeho případného povinného ocenění znalcem. Pakliže chtěla být společnost a její společník obezřetní, nechali ocenění provést znalcem jmenovaného soudem. V případě, že (obezřetný) společník dobrovolně vkládal do své společnosti například akcie neobchodovatelné na regulovaném trhu o hodnotě několik desítek milionů korun, jednalo ze zpravidla o relativně zdlouhavý a finančně náročný proces.

Právní úprava příplatku u společnosti s ručením omezeným

Úprava příplatků u společnosti s ručením omezeným je pokryta ustanoveními § 162 až § 166 ZOK. Na příplatek nicméně zákon myslí již v § 139 odst. 2 ZOK u podstatných náležitostí seznamu společníků, kde se uvádí povinnost přispět na vytvoření vlastního kapitálu peněžitými prostředky nad společníkův vklad, přičemž tato povinnost je spojená se společníkovým podílem. Příplatek rozdělujeme, stejně jako dle dosavadní právní úpravy obsažené v obchodním zákoníku, na povinný a dobrovolný.

Příplatek se poskytuje smlouvou mezi společností a společníkem s tím, že forma smlouvy není zákonem předepsána (typicky se smlouva nazývá „smlouva o vkladu do ostatních kapitálových fondů společnosti“); příplatek nelze tedy poskytnout jednostranným jednáním.

Povinný příplatek

Povinný příplatek a jeho maximální výši musí předpokládat společenská smlouva společnosti, valná hromada pak rozhodne o výši povinného příplatku. Z úpravy nicméně mizí horní limit poskytnutých příplatků, jak byl tento stanoven obchodním zákoníkem, a to do poloviny výše základního kapitálu.

Společenská smlouva musí obsahovat i ustanovení, zda, a s jakými podíly je příplatek spojen. Příplatky poskytují společníci podle poměru svých podílů, neurčí-li společenská smlouva jinak.

V případě, že je společník v prodlení se splněním příplatkové povinnosti, uhradí společnosti úrok z prodlení ve výši dvojnásobku zákonné sazby úroku z prodlení, ledaže společenská smlouva určí jinak, a může s ním být zahájeno tzv. kaduční řízení, jehož prostřednictvím může valná hromada společníka ze společnosti vyloučit. Nově může společník, který nesouhlasí s příplatkovou povinností vystoupit ze společnosti, pokud splňuje podmínky stanovené v ustanovení § 164 ZOK.

Podobně jako v obchodním zákoníku, i v zákoně o obchodních korporacích je upraveno vrácení příplatku, kdy valná hromada může rozhodnout, že poskytnutý příplatek bude v rozsahu, v jakém převyšuje ztrátu společnosti, vrácen společníkovi.

Dobrovolný příplatek

Společník může poskytnout společnosti příplatek i tehdy, pokud tak nestanoví společenská smlouva. Podle obchodního zákoníku mohl být dobrovolný příplatek poskytnout pouze se souhlasem jediného společníka/valné hromady, provedeným notářským zápisem, dnes je podmíněn pouze souhlasem jednatele společnosti.

Souhlas může přitom být udělen pouze tím, že jednatel se společníkem smlouvu o příplatku uzavře. Dobrovolný příplatek na rozdíl od povinného může být poskytnut jako peněžitý, tak jako nepeněžitý.

Dle zákona o obchodních korporacích musí být nepeněžitý příplatek oceněn znalcem, přičemž znalec nemusí být ustanoven soudem, výběr znalce provede jednatel společnosti. Na odměně znalce se domluví se znalcem jednatel, odměnu pak hradí sama společnost.

Obdobně jako dle právní úpravy obsažené v obchodním zákoníku účinné ke konci předchozího roku existují u ocenění nepeněžitého příplatku výjimky z povinnosti oceňovat nepeněžitý vklad, dle ustanovení § 143 odst. 4 ve spojení s § 468 až § 473 ZOK, kdy cena nepeněžitého příplatku nemusí být stanovena znalcem, rozhodne-li tak jednatel společnosti. Pro určení ceny investičního cenného papíru nebo nástroje peněžního trhu se pak použije vážený průměr z cen, za něž byly uskutečněny obchody předmětným cenným papírem nebo nástrojem na jednom nebo více evropských regulovaných trzích v době 6 měsíců před vnesením příplatku. Pro určení hodnoty nepeněžitého příplatku, který je jiným majetkem než majetkem dle předchozí věty, přicházejí v úvahu (vedle znaleckého posudku) dva způsoby ocenění - určení hodnoty jiným odborníkem nebo cena uvedená v účetnictví upisovatele za podmínek upravených v ustanovení § 469 odst. 2 ZOK.

Příplatek u akciové společnosti

Obdobně jako v obchodním zákoníku, ani v zákoně o obchodních korporacích není upraveno poskytnutí příplatku do ostatních kapitálových fondů mimo základní kapitál akciových společností. Vzhledem k tomu, že to zákon výslovně nevyklučuje/nezakazuje, a ani není důvod takovýto zákaz dovozovat z podstaty akciové společnosti, je se zřetelem na uvedené možno aplikovat ustanovení ohledně příplatku do ostatních kapitálových fondů společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost (tak jak tento institut byl využíván u akciových společností i za účinnosti obchodního zákoníku).

Mgr. Ida Callaghan, LL.M.,
advokátka

autorka působí v advokátní kanceláři MSB Legal, v.o.s.

[MSB Legal, v.o.s.](#)

Bucharova 1314/8
158 00 Praha 13

Tel.: +420 251 566 005

Fax: +420 251 566 006

e-mail: paha@msblegal.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Těžko na cvičišti, lehký na bojišti“, aneb proč je kvalitní prodejní dokumentace klíčová \(nejen\) v automotive segmentu](#)
- [Územní plán jako klíčový faktor při oceňování pozemků](#)
- [Výpis z německého živnostenského rejstříku - kdy ho můžete potřebovat a kde a jak jej získat](#)
- [Aktuality ze světa nekalé soutěže](#)
- [Podíly pro zaměstnance v obchodních společnostech](#)
- [Evidence skutečných majitelů se uzavírá veřejnosti](#)
- [Transfer Pricing: Na co si dát pozor s blížícím se koncem roku](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 24.: Digitalizace korporátního práva: EU cílí na snížení administrativy při přeshraničním podnikání](#)
- [Oceňování ochranných známek](#)
- [Zákon o prověřování zahraničních investic v kontextu nových návrhů Evropské komise](#)
- [Spolupráce s influencery: na co si dát pozor?](#)